

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad discendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exordium

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126164)

tur, Eph. 6. v. 12. Sicut enim omne datum optimum, & omne donum perfectum, desursum est, descendens à patre luminum, Jac. 1. v. 17. ita ex adverso omnia peccata & flagitia à diabolo derivantur, qui pater mendaciorum est, Joh. 8. 44. & qui facit peccatum, ex diabolo est, 1. Joh. 3. 8.

2. *Ratione exercitii.* Quia plerumque in tenebris perpetrantur: Mane primo confurgit homicida, Job. 24. 14. 15. eadem ratio aliorum peccatorum est. Cum enim homines dormiunt, venit inimicus, & superfeminat zizania in medio tritici, Matth. 13. 15.

3. *Ratione supplicii.* quia tandem hominem, qui in iis perseverat, in aeternas tenebras præcipitant, ut abeat ad progeniem patris sui diaboli, & usque in aeternum non videat lucem, Psal. 49. 20.

Genuini Christiani fugiant hæc tenebrarum opera. In V. T. Judæis prohibitum

erat, ne comederent *nocturnam*, nec sacrificarent illam, Levit. 11. v. 16. Hoc ipso Deus nihil aliud innuere voluit, quam quod *corvili nocturni*, qui in operibus tenebrarum delectantur, ad regnum suum non pertineant, sed in regnum tenebrarum, ex quo nos Christus liberavit, 1. Pet. 2. v. 9.

Quia igitur hoc nobis exploratum est, quod Christus opera tenebrarum odio habeat, nolite communicare illis, Eph. 5. 11. sed lucete, in medio nationis pravae atque perversae, sicut luminaria in mundo, Phil. 2. v. 15. sic aliquando fulgebitis, quasi splendor firmamenti, Dan. 12. 3. & sicut sol in regno Patris, Matth. 13. v. 43.

Hoc ipsum nobis largiri dignetur Deus Opt. Max. per & propter Christum, Dominum & Servatorem nostrum, in Spiritu S. Amen.

Feria III. Pentecostes.

Evangelium, Joh. 10. v. 1. -- 10.

EXORDIUM.

CUM Deus Philistiim, qui appropinquaverant ad pugnandum contra Israel, fragore tonitruum exterruisset adeo de cælo, ut caesi essent à filiis Israel: Tulit Samuel lapidem unum, & posuit eum inter Masphath, & inter Sen; & vocavit nomen loci illius, Ebenezer, h. e. lapis adjutorii, dixitque, hucusque auxiliatus est nobis Dominus, 1. Sam. 7. 10. 12.

Nos, Dilecti! similiter per Christum præclaram victoriam obtinimus contra infernales Philistiim: *In cruce enim clamavit:*

Consummatum est, Joh. 19. v. 30. *In resurrectione sua:* Noli timere: ego sum primus & novissimus, & vivus, & fui mortuus: & ecce, sum vivens in secula seculorum, Apoc. 1. v. 17. 18. *In ascensione sua:* Ascendo ad Patrem meum, & Patrem vestrum, & Deum meum, & Deum vestrum, Joh. 20. v. 17. estote bono animo: In domo patris meae mansiones multae sunt, Joh. 14. v. 2. *In festo Pentecostes* Paracletum Spiritum Sanctum misit, & linguarum ignitarum specie super Apostolos effudit, Act. 2. 3. Hæc omnia in nostrum

emolumentum facta sunt. Sicut enim traditus est propter delicta nostra, & resurrexit propter iustitiam nostram, Rom. 4. v. ult. ta etiam propter nos ad cælum ascendit, & hoc ipso acquisivit nobis spiritum sapientiae & intelligentiae, spiritum consilii & fortitudinis, spiritum scientiae & timoris Domini, Esa. 11, 2. spiritum gratiae & precum, Zach. 12, 10. spiritum adoptionis, Gal. 4, 6. Doctorem linguarum, datorem donorum, arrhabonem salutis. Hinc canere possumus: Dominus memor fuit nostri, & benedixit nobis, Psal. 115, v. 12. 13.

Quemadmodum igitur Israelitæ Pentecosten suam solenniter celebrarunt, & septem diebus continuis lætitia exultarunt, *semel ratione legis*, quam Deus illis illo die promulgaverat, Exod. 19, v. 16. *Deinde ratione novellarum frugum*, quia tum temporis messis initium capiebat apud ipsos, unde Deo ad contestandam gratitudinem suam primitias, & duos panes Movendæ, de duabus decimis similæ fermentatæ offerre tenebantur, Levit. 23, 17.

Ita & nos devotionem nostram, non primo statim die finiamus, sed perficiamus sanctificationem, in timore Dei, 2. Cor. 7, v. 1. Multa enim beneficia Dei sunt, quæ nobis præstitit, multa dicemus, & deficiemus in verbis, Sir. 43, v. 30. non est invenire magna Dei, cum consummaverit homo tunc incipiet, c. 18, v. 6.

Hoc sine iterum convenimus, ut Domino Ebenezzer, sive laudis monumentum erigamus, qui nobis hucusque adjumento fuit, & ita Pentecosten nostram consummabimus. Siquidem gratiarum actionem meretur, quod nos spiritu suo sancto tam benigne adfuit, mihi vires ad dicendum, vobis ad audiendum largitus est. Sed & res ipsa re-

quiret, ut eum porro invocemus, ut præsidio suo sicut hactenus ita & in posterum nos fovere, & verbo suo virtutem largiri dignetur, ne labor noster in Domino inanis sit, 1. Cor. 15, v. ult.

Ansam huic rei suppedabit nobis prælectum Evangelium, ubi de ovili sermonem instituemus, quæ est ecclesia, in qua Spiritus Sanctus officinam suam habet, evolans ex ea & revertens in eam, sicut columba in arcam Noæ, Gen. 8, 8. & oviculas sufficienti pascuo sustentans, ut non destituantur omni bono, Psal. 34, 11.

Nos sine ulteriori præloquio ad prælectum Evangelium nos conferemus, tractaturi ex eodem:

I. Ἀρθροπορογίαν sive *notitiam nostri*.

II. ἀριστογιστίαν, sive *notitiam Christi*.

J.J.

Exegesis.

HAud inconcinne Servator noster appellatur *Doctor eruditæ lingua*, Esa. 50. in illo enim omnes sapientiae & scientiae thesauri absconditi sunt, Col. 2, v. 3. ita ut linguis angelorum, 1. Cor. 13, v. 1. vel eo modo sicut Deus in monte Sinai locutus est, Exod. 19, 1. cum hominibus loqui potuisset, si voluisset, aut ita ei visum fuisset. Sed propter imbecillitatem nostram semper nobis descendit, & ut plurimum in notis parabolis mysteria regni Dei ita docuit & exposuit, ut simpliciores per eas insigniter profecerint: sicut hujus rei exemplum habemus in prælecto Evangelio, in quo Servator allegorice *in similitudine ab ovili desumpta*,
condi-